

Каралды:
№95 МГ
Пед кеңешинин
2022ж 9-ноябрь

Бектилди
№95 МГ
директору
Сардарбекова А.К.
2022ж.14.11.

№95 МГ ичиндеги ички көзөмөлү жөнүндө ЖОБО

1. Жалпы жоболор.

- 1.1. Бул Жобо “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына, “Билим берүү мекемеси жөнүндө типтүү жобого”, билим берүү мекемесинин Уставына, мектеп директорунун буйругу менен бекитилген Мектепти өнүктүрүү программасына ылайык иштелип чыккан жана мектеп администрациясы тарабынан мектеп ичиндеги контролду ишке ашыруунун мазмуну жана тартиби жөнүндө.
- 1.2. Мектептик көзөмөл - окуу процессинин абалын диагностикалоо үчүн маалыматтын негизги булагы, билим берүү мекемесинин негизги натыйжалары. Мектептин ички көзөмөлүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдык жана башка ченемдик укуктук актыларынын сакталышын жетекчиликке алуу жана контролдоо максатында өздөрүнүн компетенциясынын чегинде мектеп администрациясынын мүчөлөрү тарабынан жүргүзүлгөн байкоолорду жана сурамжылоолорду жүргүзүү болуп түшүнүлөт.
- 1.3. Мектеп ичиндеги контролдун негизин педагогикалык процесстин эффективдүүлүгүн жогорулатууга багытталган демократиялык негизде администрация менен педагогикалык жамааттын өз ара аракеттенүүсү, алардын кесиптик деңгээлин жогорулатуу жана стимулдаштыруу максатында педагогикалык жамаатка методикалык жардам көрсөтүү саналат. көндүмдөр.

2. Мектеп ичиндеги контролдун максаттары жана милдеттери.

- 2.1. Мектеп ичиндеги көзөмөлдүн негизги максаты – педагогикалык системанын иштешинин жана өнүгүшүнүн жалпы билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын талаптарына ылайыктуулугун аныктоо жана жыйынтыктарды түзүүгө мүмкүндүк берүүчү себеп-натыйжа байланыштарын орнотуу. окуу процессин мындан ары енукуруу боюнча сунуштар.
- 2.2. Окуу процессине тикелей көзөмөлдү ишке ашырууда мектеп ичиндеги өзөмөлдүн
- 2.3. максаты:
 - билим берүүнүн жеткиликтүүлүгүн, сапатын жана натыйжалуулугун анын фундаменталдуулугун сактоонун жана инсандын учурдагы жана келечектеги керектөөлөрүнө шайкеш келүүсүн камсыздоо боюнча педагогикалык жамааттын ишмердүүлүгүн өркүндөтүү;
 - педагогикалык кадрлардын кесиптик потенциалын аныктоо жана ишке ашыруу;
 - окуучулардын билим берүү потенциалын аныктоо жана ишке ашыруу, алардын ар тараптуу өнүгүү динамикасына байкоо жүргүзүү;
 - Окуу процессин жабдууга жана уюштурууга коюлган талаптарга ылайык билим берүү мекемесинин иштешин камсыз кылуу.

Мектеп ичиндеги көзөмөлдүн милдеттери:

- билим берүү чөйрөсүндөгү мыйзамдардын аткарылышын көзөмөлдөө, мыйзам жана башка ченемдик укуктук актыларды бузуу жана аткарбоо учурларын аныктоо, аларга бөгөт коюу боюнча чараларды көрүү;
- педагогикалык кызматкерлердин ишинин натыйжаларынын натыйжалуулугун талдоо жана эксперттик баалоо, алдыңкы, инновациялык технологияларды, усулдарды жана окутуу ыкмаларын киргизүү үчүн жоопкерчиликти жогорулатуу;
- педагогикалык ишмердүүлүктүн натыйжаларын изилдөө, окуу-тарбия процессин уюштуруудагы оң жана терс тенденцияларды аныктоо жана анын негизинде педагогикалык тажрыйбаны жайылтуу, терс тенденцияларды жоюу боюнча сунуштарды жана рекомендацияларды иштеп чыгуу;
- көзөмөлдөө процессинде педагогикалык жамаатка методикалык жардам көрсөтүү;
- окуучунун өнүгүү динамикасына ылайык окуу материалын өздөштүрүү сапатын аныктоо максатында айрым предметтер боюнча окуучулардын жетишкендиктерин көзөмөлдөө;
- Мектеп иш кагаздарынын абалына жана жүргүзүүгө көзөмөлдөө системасын өркүндөтүү.

3. Мектеп ичиндеги көзөмөлдүн функциялары жана объекттери.

Мектеп ичиндеги көзөмөлдүн функциялары:

- маалыматтык-аналитикалык;
- көзөмөлдөө жана диагностика;
- түзөтүүчү жана жөнгө салуучу
- стимулдаштыруучу.

4. Мектеп ичиндеги көзөмөлдөөнүн багыттары, түрлөрү, формалары жана ыкмалары.

4.1. Мектептин директору (же) анын тапшырмасы боюнча директордун орун басарлары кызматкерлердин ишинин натыйжаларына төмөнкү багыттар боюнча мектеп ичиндеги көзөмөлдү жүзөгө ашырууга укуктуу:

- ✓ билим берүүнүн жеткиликтүүлүгүн, сапатын жана натыйжалуулугун камсыз кылуу үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана билим берүү чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты сактоо;
- ✓ жалпы билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын үлгүлүү программаларын, окуу пландарын ишке ашыруу;
- ✓ окуу процессинде методикалык жана маалыматтык камсыздоону колдонуу;
- ✓ окуучуларды мамлекеттик (жыйынтык) жана аралык аттестациялоонун тартибин сактоо, окуунун жүрүшүнө учурдагы мониторингдерди жүргүзүү;
- ✓ мектептин уставын, ички эмгек тартибин жана локалдык актыларды сактоо;
- ✓ окуучулардын жана мектеп кызматкерлеринин ден соолугун коргоо жана чыңдоо максатында коомдук тамактануу уюмдарынын жана медициналык мекемелердин бөлүмдөрүнүн иши;
- ✓ илимий-изилдөө иштерин, эксперименталдык иштерди жүзөгө ашыруу;
- ✓ мектеп директорунун компетенциясына кирген башка маселелер.

4.2. Мектеп ичиндеги көзөмөлдүн жүрүшүндө мугалимдин ишмердүүлүгүн баалоодо төмөнкүлөр эске алынат:

- ✓ жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартын толук көлөмдө ишке ашыруу (материалды өтүү, практикалык иштерди, тесттерди, экскурсияларды ж.б. өткөрүү);
- ✓ окуучулардын билиминин, көндүмдөрүнүн жана көндүмдөрүнүн деңгээли;

- ✓ окуучулардын өз алдынчалык даражасы;
- ✓ окуучулардын жалпы билим берүү көндүмдөрүн, интеллектуалдык жөндөмдүүлүктөрүнө ээ болушу;
- ✓ окуу процессинде окуучуларга дифференциациялык мамиле;
- ✓ мугалим менен окуучунун биргелешкен ишмердүүлүгү;
- ✓ оң эмоционалдык микроклиматтын болушу;
- ✓ окуу материалынын мазмунун тандоо мүмкүнчүлүгү (кошумча адабияттарды, маалыматтарды, иллюстрацияларды жана башка материалдарды тандоо, окуучулардын билим системасын өздөштүрүү);
- ✓ педагогикалык кырдаалды талдай билүү, рефлексия, педагогикалык ишмердүүлүктүн натыйжаларына өз алдынча көзөмөл жүргүзүү;
- ✓ өз ишмердүүлүгүн оңдоо жөндөмдүүлүгү;
- ✓ тажрыйбаңызды жалпылоо, системалаштыруу жөндөмү.

4.3. *Контролдун түрлөрү:*

➤ тематикалык:

класстык, тематикалык-жалпылоочу, предметтик-жалпылоочу, предметтик, жекече;

➤ фронталдык:

класстык жалпылоочу, предметтик жалпылоочу, жекече;

4.4 *Көзөмөлдүн жыштыгы боюнча мектеп ичиндеги контролдун түрлөрү:*

- кирүү (мурунку окуу жылынын башында);
- алдын ала (алдын ала таанышуу, бүтүрүү экзамендеринин алдында, жыйынтыктоочу класстарда экзамендердин алдында, жаңы окуу жылына даярдыгын текшерүү);
- учурдагы (окуу процессине түздөн-түз байкоо жүргүзүү, теманы үйрөнгөндөн кийин, чейрек, жарым жылдык аткаруу жыйынтыгы);
- орто (окуу жылынын аягындагы көрсөткүчтөрдүн жыйынтыгы);
- жыйынтыктоочу (мектептин окуу жылынын жыйынтыгын изилдөө, 9, 11-класстардын бүтүрүүчүлөрүн жыйынтыктоочу аттестациялоо).

4.5 *Мугалимдин ишмердүүлүгүнө мониторинг жүргүзүү ыкмалары:*

- ✓ суроо берүү;
- ✓ социалдык сурамжылоо;
- ✓ Интервью.
- ✓ байкоо;
- ✓ документтерди изилдөө;
- ✓ сабактарга катышуу (директордун орун басары жумасына 3төн кем эмес сабакка катышуу сунушталат).
- ✓ сабактардын интроспекциясын талдоо;
- ✓ студенттердин иш-аракеттери жөнүндө сүйлөшүү;
- ✓ окуучулардын окуу иш-аракеттеринин натыйжалары.

4.6. *Билим берүү ишинин натыйжаларын контролдоо ыкмалары:*

- ✓ байкоо;
- ✓ оозеки билимди текшерүү;
- ✓ жазуу жүзүндөгү билимди текшерүү (тест);
- ✓ биргелешкен текшерүү;

5. Уюштуруу, ишке ашыруу жана жыйынтыктоо тартиби

мектеп ичиндеги көзөмөл.

5.1. Мектеп ичиндеги контроль пландык же оперативдик текшерүү, мониторинг, административдик иш түрүндө жүргүзүлүшү мүмкүн. Пландуу текшерүү түрүндөгү мектеп ичиндеги көзөмөлдөрдүн бекитилген планына ылайык жүргүзүлөт. Ал окуу жылынын башталышында директордун, педагогикалык советтин заседаниесинде педагогикалык коллективдин мүчөлөрүнө жеткирилет.

Окуучулардын жана алардын ата-энелеринин, уюмдардын кайрылууларында көрсөтүлгөн укук бузуулар жөнүндө фактыларды аныктоо жана маалыматтарды текшерүү, окуу процессинин катышуучуларынын ортосундагы мамилелерде чыр-чатактарды чечүү максатында оперативдүү текшерүү түрүндөгү мектеп ичиндеги көзөмөлдөө жүргүзүлөт. Мониторинг түрүндөгү мектеп ичиндеги көзөмөлдөө билим берүүнүн сапатын башкаруу маселелерин натыйжалуу чечүү үчүн окуу процессин уюштуруу жана натыйжалары жөнүндө маалыматтарды чогултууну, системалуу эсепке алууну, иштеп чыгууну жана талдоону камсыз кылат.

Административдик көзөмөлдөө иши түрүндөгү мектеп ичиндеги контролдоо окуунун ийгилигин текшерүү максатында мектеп директору же анын тарбия иштери боюнча орун басарлары тарабынан окуунун жүрүшүнө үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүүнүн жана окуучулардын аралык аттестациясынын алкагында жүргүзүлөт. Окуучулардын предметтер боюнча даярдыгынын деңгээлин жана сапатын текшерүү үчүн тест формаларын практикага киргизүүгө байланыштуу окуу процессинде окуучулардын билимин текшерүүнүн салттуу формалары менен катар ар кандай типтеги тапшырмаларды колдонуу менен көзөмөлдүн тесттик формаларын колдонуу (жоопторду тандоо менен, кыска жооптор менен, объектилерди салыштыруу үчүн) жана салттуу эмес тапшырмаларды түзүү.

Окуучуларды жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун мазмунуна жана сапатына, буйрук менен бекитилген федералдык мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарына ылайык келүүсүнө билим берүү мекемелеринин ишинин көрсөткүчтөрүнүн региондук критерийдик маанилерин эске алуу менен көзөмөлдүк иштердин аткарылышына талдоо жүргүзүү. Билим берүү тармагындагы көзөмөл жана көзөмөлдөө кызматынын.

5.2. Мектеп ичиндеги контролду ишке ашыруу үчүн негиздер:

- ✓ мугалимдин аттестацияга арызы;
- ✓ окуу жайдын директору тарабынан бекитилген мектеп ичиндеги контролдун планы;
- ✓ Билим берүү тармагындагы мыйзам бузуулар боюнча жеке жана юридикалык жактардын кайрылуусу.

5.3. Мектеп ичиндеги көзөмөлдү жүргүзүүнүн эрежелери:

- мектеп ичиндеги контролду жалпы билим берүү бөлүмүнүн директору же анын тапшырмасы боюнча окуу-тарбия иштери боюнча орун басарлары, усулдук бирикмелердин жетекчилери жүргүзүшөт;
- мектеп ичиндеги контролго эксперт катары үчүнчү (компетенттүү) уюмдар жана айрым адистер тартылышы мүмкүн;
- мектеп ичиндеги контроль мектеп директору бекиткен мектеп ичиндеги контролдоо планына ылайык жүргүзүлөт;
- контролдоо алдында ОС боюнча буйрук чыгарылат жана план-тапшырма түзүлөт, бул тесттин спецификалык өзгөчөлүктөрүн аныктайт: темасы, максаты, өткөрүүнүн негиздери, формасы, методдору, тесттин жүрүшүндө каралуучу маселелер, кесилиштүү тесттердин графиктери же сабакка катышуу, факультатив ж.б.

- текшерүү аяктагандан кийин жыйынтыктоочу материал даярдалат (аналитикалык корутунду, текшерүүнүн натыйжалары жөнүндө акт, текшерилип жаткан маселе боюнча иштин абалы жөнүндө отчет, буйрук), анда төмөнкүлөр чагылдырылышы керек:

- ✓ текшерүү үчүн негиздер;
- ✓ изилдөө объектинин кыскача мүнөздөмөсү;
- ✓ маалымат булагы;
- ✓ катышкан сабактардын жана иш-чаралардын саны;
- ✓ планга - тапшырмага коюлган бардык маселелер боюнча маалымат;
- ✓ корутундулар жана сунуштар, рекомендациялар.
- ✓ Текшерүүнүн узактыгы ар бир конкреттүү учурда белгиленет;
- ✓ пландык контролду жүргүзүүдө, эгерде контролдун шарттары айлык планда көрсөтүлгөн болсо, мугалимге кошумча эскертүү талап кылынбайт. директор жана анын тарбия иштери боюнча орун басарлары мектеп мугалимдеринин сабактарына 2-3 сабактан кечиктирбестен алдын ала эскертүү менен катышууга, эгерде класстын жана мугалимдин сабакка даярдыгын көзөмөлдөө максаты белгиленсе - алдын ала эскертүүсүз кирет.

5.5. Аттестациядан өткөн мугалимдерди фронталдык текшерүүнү жүргүзүүдө мектеп ичиндеги контролдун жыйынтыктары менен таанышкандан кийин алар фронталдык текшерүүнүн натыйжалары жөнүндө кабардар болгондугун тастыктаган жыйынтыктоочу материалга кол коюшу керек. Ошону менен бирге алар жалпысынан контролдун натыйжалары менен макул эместиги же айрым фактылар жана корутундулар боюнча жыйынтыктоочу материалга жазуу киргизүүгө жана мектептин профсоюздук комитетинин конфликттик комиссиясына же жогорку окуу жайларынын башкаруу органдарына кайрылууга укуктуу.

Мектеп ичиндеги контролдун жыйынтыгы боюнча анын формасына, максаттарына жана милдеттерине жараша, ошондой эле иштин реалдуу абалын эске алуу менен:

- ✓ педагогикалык, илимий-методикалык кеңештердин отурумдары, мектептик усулдук бирикмелердин жыйындары, мугалимдердин ыкчам кеңешмелери, директор менен жолугушуулар өткөрүлөт;
- ✓ айтылган сын-пикирлер жана сунуштар тиешелүү протоколдор менен таризделет.

5.6 Мектеп директору мектеп ичиндеги контролдун жыйынтыгы боюнча төмөнкүдөй чечимдерди кабыл алат: -

- ✓ айрым адистерди (эксперттерди) тартуу менен кайталап контролдоо жүргүзүү жөнүндө;
- ✓ буйрук чыгаруу менен кызмат адамдарын дисциплинардык жоопкерчиликке тартуу жөнүндө;
- ✓ буйрук чыгаруу менен кызматкерлерди сыйлоо жөнүндө;
- ✓ өзүнүн компетенциясына кирген башка чечимдерди.

5.7. Окуучулардын, алардын ата-энелеринин кайрылууларында, ошондой эле башка жарандардын жана уюмдардын кайрылууларында жана суроо-талаптарында камтылган маалыматтарды текшерүүнүн натыйжалары аларга белгиленген тартипте жана белгиленген мөөнөттө билдирилет.

6. Мектеп ичиндеги көзөмөлдү жүргүзүү технологиясы.

6.1. Фронталдык жеке көзөмөл.

. Фронталдык жеке контролдоо аттестацияга арыз берген жеке мугалимдин педагогикалык ишмердүүлүгүн изилдөөнү жана талдоону камтыйт.

Фронталдык жеке көзөмөлдүн жүрүшүндө администрация төмөнкүлөрдү изилдейт:

- мугалимдин психологиялык-педагогикалык илимдин заманбап жетишкендиктери жаатындагы билим деңгээли, мугалимдин кесиптик чеберчилиги;

- мугалимдин окутуунун эң натыйжалуу формаларын, ыкмаларын жана ыкмаларын, маалыматтык технологияларды өздөштүрүү деңгээли;
 - предмет боюнча окуучулардын билим берүү ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугу (предметтик мугалим катары);
 - класстагы окуучулардын тарбиялык ишмердүүлүгүнөн тышкары аткаруу (класс жетекчи катары);
 - мугалимдердин кесиптик квалификациясын жогорулатуу жолдору.
- Фронталдык жеке көзөмөлдү жүзөгө ашырууда администрация төмөнкүлөргө укуктуу:
- функционалдык милдеттерине, иш программаларына (окуу жылына мугалим тарабынан түзүлүүчү календардык жана тематикалык пландоо, мектептин усулдук бирикмесинин жыйналышында каралат жана бекитилет жана окуу методикалык коллегиясында оңдоп-түзөөдөн өткөрүлүшү мүмкүн болгон) документация менен таанышууга; иштин жүрүшү), сабактардын пландары, класстык журналдар, окуучулардын күндөлүгү жана дептерлери, ата-энелер чогулушунун протоколдору, тарбия иштеринин пландары, мугалимдин аналитикалык материалдары;
 - сабактарга, класстан тышкаркы иштерге, ийримдерге, спорт секцияларына катышуу жана талдоо аркылуу мектеп мугалиминин практикалык ишмердүүлүгүн үйрөнүү;
 - педагогикалык ишмердүүлүккө экспертиза жүргүзүү;
 - алынган маалыматты талдоо менен окуу процессине мониторинг жүргүзүү;
 - социологиялык, психологиялык, педагогикалык изилдөөлөрдү уюштуруу: окуучуларды, ата-энелерди, мугалимдерди суроо, тестирлөө;
 - жыйынтык чыгаруу жана башкаруу чечимдерин кабыл алуу.

Мугалим төмөнкүлөргө укуктуу:

- ✓ контролдоо шарттарын жана анын ишмердүүлүгүн баалоо критерийлерин билүү;
- ✓ контролдун максатын, мазмунун, түрлөрүн, формаларын жана ыкмаларын билүү;
- ✓ администрациянын корутундулары жана сунуштары менен ез убагында таанышууга;
- ✓ контролдун жыйынтыгы менен макул болбогон учурда мектептин профсоюздук комитетинин же жогорку окуу жайларынын конфликттик комиссиясына кайрылууга.

6.2. Тематикалык көзөмөл.

Тематикалык контроль мектептин айрым көйгөйлөрү боюнча жүргүзүлөт жана төмөнкүлөр болушу мүмкүн:

- ✓ класстарды жалпылоо;
- ✓ тематикалык жалпылоо;
- ✓ предметтик жалпылоо
- ✓ предметтик
- ✓ жеке.

Тематикалык-жалпылоочу контролдун мазмунуна педагогикалык жамааттын иши, окуу-тарбия иштерин уюштуруу жана өткөрүү маселеси боюнча ишмердүүлүгүнө көз салуу камтылышы мүмкүн. Предметтик жалпылоочу контролдун мазмуну белгилүү бир предметти окутууда мугалимдин ишмердүүлүгүн жалпылоону жана талдоону камтышы мүмкүн.

Педагогикалык жамааттын мүчөлөрү окуу жылынын башталышында жана текшерүүгө эки жума калганда темалар, мөөнөттөр, максаттар, формалар, көзөмөлдөө ыкмалары менен тааныш болушу керек.

Тематикалык көзөмөлдөө учурунда:

- тематикалык изилдөөлөрдү жүргүзүү (анкета, тестирлөө)

- мугалимдин, класс жетекчинин, ийримдердин жана спорт секцияларынын жетекчилеринин, окуучулардын практикалык ишмердүүлүгүнө талдоо жүргүзүлөт; баруу сабактарына, класстан тышкаркы иштерге, ийримдердин класстарына, спорттук секцияларга; мектеп жана класстык документтерди талдоо.

Тематикалык контролдун жыйынтыгы боюнча окуу-тарбия процессин өркүндөтүү жана билим сапатын, окуучулардын билим деңгээлин жана өнүгүүсүн жогорулатуу боюнча чаралар көрүлүү.

6.3. Классты жалпылоочу контроль (тематикалык, фронталдык).

Класстык жалпылоочу контролдоо белгилүү бир класста же параллелдүү түрдө жүргүзүлөт.

Класстык жалпылоочу (фронталдык) контролдоо тигил же бул класстагы же параллелдүү окуу процессинин абалы жөнүндө маалымат алууга багытталган.

Класстык жалпылоочу (тематикалык) контроль педагогикалык жамааттын ишмердүүлүгүнүн бир чөйрөсүндөгү иштердин абалы жөнүндө маалымат алууга (окуучулардын адаптациясына) багытталган.

Класстык-жалпы контролдун журушунда администрация өзүнчө класста же класстарда тарбия иштеринин бүтүндөй комплексин изилдейт:

- бардык мугалимдердин ишмердүүлүгү;
- окуучуларды таанып-билүү иштерине тартуу, билимге кызыгуусун арттыруу;
- өз алдынча билим алууга, өз алдынча талдоо жүргүзүүгө, өзүн-өзү өркүндөтүүгө, өз алдынча чечим чыгарууга болгон муктаждыкты стимулдаштыруу;
- мугалим менен окуучулардын кызматташуусу;
- класстын жамаатындагы социалдык-психологиялык климат;
- окуучулардын катышуусу;
- Окуунун натыйжалуулугу.

Класстык жалпылоочу контролдун узактыгы аныкталган көйгөйлөргө ылайык иштин абалын изилдөөнүн зарыл тереңдиги менен аныкталат.

Педагогикалык жамааттын мүчөлөрү алгач мектептин иш планына ылайык класстык жалпылоочу контролдун объекттери, мөөнөттөрү, максаттары, формалары жана ыкмалары менен таанышат.

Класстык жалпылоочу контролдун жыйынтыгы боюнча мугалимдер кеңеши, директор менен жолугушуулар өткөрүлөт, мындан тышкары класстык сааттар, ата-энелер чогулуштары өткөрүлүшү мүмкүн.